

11.07.2017.

Б
Р
О
Ј

07

БИЛТЕН

**ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА
И СТРУЧНА СЛУЖБА ЈАГОДИНА**

САДРЖАЈ БИЛТЕНА

СТОЧАРСТВО

- НАПАЈАЊЕ МЛЕЧНИХ КРАВА (II део)

- Дипл.инж. Драган Јаковљевић

- УТИЦАЈ ВИСОКИХ ТЕМПЕРАТУРА НА ДОМАЋЕ ЖИВОТИЊЕ

- Дипл.инж. Верица Лазаревић

РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО

- СПАЉИВАЊЕ ЖЕТВЕНИХ ОСТАКА

- Дипл.инж. Миланка Миладиновић

- СТРНА ЖИТА - АГРОТЕХНИКА

- Дипл.инж. Миодраг Симић

- ГАЈЕЊЕ ПОСТРНИХ УСЕВА

- Дипл.инж. Драган Мијушковић

- РАСАЂИВАЊЕ КАСНОГ КУПУСА

- Дипл.инж. Мира Миљковић

ВОЋАРСТВО И ВИНОГРАДАРСТВО

- РАДОВИ У ВИНОГРАДУ

- Дипл.инж. Дејан Јоцић

- АМБАЛАЖА ЗА ПАКОВАЊЕ И ЧУВАЊЕ ВОЋА

- Дипл.инж. Игор Андрејић

ЗАШТИТА БИЉА

- ЗАШТИТА ЈАБУЧАСТИХ ВОЋНИХ ВРСТА

- Дипл.инж. Љиљана Јеремић

- ПЛАМЕЊАЧА КРАСТАВЦА

- Дипл.инж. Ружица Ђукић

ЦЕНЕ ВОЋА И ПОВРЋА ПРЕУЗЕТЕ ИЗ СТИПС-а

АГРОПОНУДА

СТОЧАРСТВО

НАПАЈАЊЕ МЛЕЧНИХ КРАВА (II део)

Типови појилица: Тип појилице зависи од система држања млечних крава, броја грла и унутрашњег уређења објекта. На жалост на многим нашим газдинствима, додуше са малим бројем грла, још увек нема адекватних појилица које животињама обезбеђују воду у сваком моменту, већ се оне напајају из канте, металног или бетонског корита крај бунара у дворишту или се терају до потока или реке, обично два пута дневно (зими понекад и само једном). У везаном систему држања најчешће су у употреби индивидуалне појилице у облику шоље. Једна појилица се монтира између две краве, на висини од 75 цм (горња ивица појилице) од пода стајалишта за краве. Међутим када се краве хране искључиво сеном, а доток воде је мали (испод 6 литара) или када обе краве немају подједнаку могућност да несметано пију сугерише се да се обезбеди појилица за сваку краву.

У слободном систему држања могуће је коришћење више типова појилица. За мала стада или за мали број грла у групи и појилице шоље могу бити одговарајуће. Треба планирати једну појилицу са дотоком воде од најмање 15 литара у минути за пет крава. Чешћа је употреба поилица у облику корита. На таквом појилу треба обезбедити појилице 6 до 12 цм дужине по једној крави, у зависности од система исхране (нижа вредност прилоком искључиво исхране силажом, а више при ретежној исхрани сеном). Чак и при малмброју крава у групи, када би одговарала једна појилица, која је обично дуга један метар, обавезно треба обезбедити два места за напајање, како се не би догодило да у случају крава, ако је само једна појилица, краве остају извесно време без воде. Такве појилице имају систем за превртање, чиме је олакшано изручивање воде као и њиховоо чишћење. На поду испред појилице обавезно треба да постоји одвод с решетком, како изручене воде не би додатно квасила подове и чинила их клизавим или се ледила у току зиме.

Водено огледало у појилици треба да је на висини 85 цм од пода на коме је појилица и 5 цм испод горње ивице поилице. Степеник испред појилице висине 20 цм и ширине 30 цм на коме кржава стоји предњим ногама када пије воду, доприноси да се животиња не задржава дуго изнад појилице, због тога што такав положај није повољан.

Тиме се спречавадуже блокирање појилице од стране високопродуктивних крава у групи. Простор испред појилице треба да је ширине најмање 4 м, што омогућава несметан пролаз другим кравама док неко грло пије воду. Појилица са плутајућим (заптивним) куглама се такође препоручују за напајање крава у слободном систему држања. Могу бити једноструке, капацитета 40 л и двоструке капацитета 80 л. Има мишљења да су мање погодне за високопродуктивне краве као и да је у тако затвореним појилицама отежано чишћење накупљене нечистоће.

**Саветодавац за сточарство
Дипл.инж. Драган Јаковљевић**

УТИЦАЈ ВИСОКИХ ТЕМПЕРАТУРА НА ДОМАЋЕ ЖИВОТИЊЕ

Један од најзначајнијих чинилаца комфора и добробити животиња јесте амбијентална температура. Обезбеђење оптималних температура је важно и због добробити и благостања животиња а не само из разлога економске природе.

Очигледно је да је глобално загревање узело маха и да домаће животиње више подносе ниске него високе температуре, потребно је посебно обратити пажњу на утицај оваквих температура. Пре свега потребно је знати да на терморегулацију животиња значајан утицај имају температура, влажност и струјање ваздуха. Битно је да при високим температурама релативна влажност буде ниска. Када је влажност висока онда одавање топлоте је отежано и у организму животиња долази до накупљања топлоте. Ако нема ни адекватног струјања ваздуха онда се око организма ствара слој водене паре па самим тим не постоји могућност испаравања топлоте, односно не може се тело охладити. Као последица долази до топлотног удара односно при високој спољашњој температури и високој релативној влажности ваздуха сви механизми који треба да оборе температуру тела животиња нису у стању то да обаве. Високе температуре изазивају стресно стање код животиња а које се може манифестовати као топлотни стрес.

Различите врсте домаћих животиња, различито подносе високе температуре. У том смислу најмање су осетљиви коњи, јер имају могућност обилног знојења због изузетне активности знојних жлезда. За разлику од коња говеда теже подносе врућину, јер се одавање вишка топлоте путем испаравања и знојења јавља недовољно с обзиром да се зноји само предњи део тела. Живина је врло осетљива на високе температуре јер нема знојне жлезде, а вишак топлоте одаје путем дисања и опуштања крила. Свиње поседују знојне жлезде али тешко подносе високе температуре јер се не зноје довољно, а при том масно ткиво спречава одавање вишка топлоте. Такође и козе тешко подносе топлоту.

Код свих домаћих животиња високе температуре могу да проузрукују нарушавање продуктивности, репродукције, лоша је конверзија хране, смањен прираст, спорији раст и развој, честа ембрионална смртност, смањен либидо, појава болести, па чак и смртност услед топлотног удара и смањене отпорности.

Оптимална температура у стајама за свиње у прасилишту је 15-20 °С, за свиње у тову, приплодне крмаче и нерастове око 18 °С, за прасад до 20 кг од 20-28°С, за овце и козе 8°С, за коње и говеда 10-15°С, за живину 13 °С, за бројлере 20°С.

Препорука је да у летњем периду одгајивачи обезбеде испуст са надстрешницом које ће животиње штитити од јаког сунчевог зрачења. Стаје треба чешће проветравати и то у касним вечерњим и раним јутарњим часовима када је ваздух свежији. Стаје треба чешће чистити и изђубравати јер накупљање стајњака такође одаје одређену количину топлоте. Животиње не треба обилно хранити преко дана јер је апетит смањен због врућине, али се зато у вечерњим часовима могу обилније хранити и наравно да је увек присутна свежа, чиста вода. Хлађење животиња се може обавити прскањем распршеним млазом воде али је такође битна и добра вентилација у објекту.

Високо продуктивне млечне краве имају знатно бржи метаболизам те због тога производе више топлоте у телу и зато им високе температуре представљају додатни стрес, па се може млечност смањити и за 50%. Зато је препорука музним кравама давати у оброк 115-200 г по грлу натријум бикарбоната (соде бикарбоне) због бољег варења хране.

Саветодавац за сточарство
Дипл.инж. Верица Лазаревић

РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО

СПАЉИВАЊЕ ЖЕТВЕНИХ ОСТАКА

Сваке године смо суочени са великим бројем пољских пожара изазваних паљењем жетвених остатака. Безобзирно паљење жетвених остатака се не смањује, иако се пољопривредницима сваке године скреће пажња да је то најлошији начин уклањања жетвених остатака са њиве. Пољским пожарима у прилог иду и високе температуре и дугачак сушни период који је влада у летњем периоду.

Иако је изазивање пољских пожара законом забрањено и против ове мере су познате и казне, паљење жетвених остатака није смањено. Казна за изазивање пољских пожара је три године пасивног статуса за пољопривредно газдинство, а ако је пољопривредно газдинство у пасивном статусу не може да остварује мере за подстицање развоја пољопривредне производње, на које би имало право према посебним прописима и поднети захтев пољопривредног газдинства у пасивном статусу за коришћење подстицаја се одбија као неоснован.

Зато пољопривредницима треба представити алтернативне начине на које се жетвени остаци могу уклонити са парцеле и искористити. Ако знамо да по 1 ха имамо приближно жетвених остатака колико и приноса зрна који у енергетској вредности замењују приближно 2000 л дизел горива, то значи да се штета од паљења жетвених остатака не може сагледавати само из угла штете на усевима, него и шире. Ко спаљује жетвене остатке, можемо слободно рећи да спаљује новац.

Ако занемаримо финансијску страну паљења жетвених остатака, можемо навести још разлога због којих није добро спаљивати жетвене остатке:

- Угрожени су суседни усеви,
- Угрожена је животна средина,
- Смањује се квалитет земљишта,
- Уништава се хумус,
- Животи људи су угрожени,
- Материјална штета је велика,
- Нарушава се стање земљишта као основе пољопривредне производње,
- Угрожавање дивљачи,
- Неопходно је повећање уношења минералних ђубрива,

Шта са жетвеним остацима?

Након скидања усева потребно је у што краћем року извршити заоравање жетвених остатака на дубину од 12 – 15 цм.

За ову операцију могу се користити култиватори, тањираче, али најбољи ефекат се постиже плуговима. Заоравање жетвених остатака на дубину од 12 – 15 цм извршили смо прекидање капиларних пора у земљишту и на тај начин прекинули исушивање земљишта. Влага која се налази у земљишту након заоравања жетвених остатака омогућиће семену корова да клија. Затим долази до поспешивања минерализације у земљишту, а такође влага у земљишту која се на овај начин чува омогућиће лакше орање. Заоравањем жетвених остатака уноси се органска материја у земљиште која побољшава физичке особине, поправља се водно-ваздушни режим и повећава ниво хумуса у земљишту, што је јако битно поготово ако се зна да је стоке све мање и да је ђубрење земљишта стајњаком сведено на минимум.

Из свих ових разлога треба рећи да је спаљивање жетвених остатака веома штетна мера и не само што је штетна него је и законом забрањена. Спаљивањем жетвених остатака могуће је изазвати не само пожар, него се уништава органска материја, уништавају се корисне животиње и микроорганизми у земљишту, долази до деградације земљишта и загађења животне средине.

Саветодавац за ратарство
Дипл.инж Миланка Миладиновић

СТРНА ЖИТА – АГРОТЕХНИКА

Технологија гајења има за циљ да омогући неометани раст и развој гајеној биљци, као и да смањи негативне утицаје климатских чинилаца на усев – биљку.

Најважније агротехничке мере су:

1. Плодоред: сви усеви чије се убирање завршава најкасније током треће декаде септембра су добри предусеви стрних жита. Стрна жита треба избегавати као предусев.
2. Основно ђубрење: норме ђубрива одређују се искључиво на основу контроле плодности земљишта, а ђубрење се обавља пре основне обраде земљишта, с тим што се целокупна количина фосфора и калијума и једна трећина азота уноси под основну обраду.
3. Основна обрада и предсетвена припрема земљишта: орање (20 – 25 цм) обавља се искључиво после основног ђубрења да би се ђубрива унела на дубину обраде. На парцелама где је мање жетвених остатака и у сишнијим реонима основну обраду обавити тањирачама или разривачима као и другим оруђима. Предсетвена припрема обавља се у два прохода: прва након орања, а друга непосредно пред сетву, на дубину од 6 – 8 цм како би се омогућила сетва на дубину 4 – 6 цм.
4. Избор сорте: које сорте ће се сејати зависи претежно од временских и земљишних услова
5. Сетва: стрна жита неизбежно засејати декларисаним семеном у оптималном року, препорученом густином сетве, на уједначену и оптималну дубину (4 – 5 цм).
6. Мере неге у јесен: у сушним годинама – ваљање после сетве, наводњавање ако постоје услови, сузбијање штетних инсеката и глодара после ницања.
7. Прихрањивање: током фебруара и марта месеца, азотним ђубривима, а количина ђубрива се одређује на основу Н-мин метода.
8. Пролећне мере неге: ваљање глатким ваљцима, сузбијање глодара, корова, болести и штетних инсеката и наводњавање.
9. Жетва: када влага падне испод 20% почети жетву стрних жита (уз обавезно досушивање, а ако нема услова за досушивање чекати да влага падне испод 14%).

ГАЈЕЊЕ ПОСТРНИХ УСЕВА

Ових дана у поморавском округу приводимо крају жетву стрних жита, жетва јечам је завршен, а приводимо крају и жетву пшенице. Након жетве велики број пољопривредних произвођача обавља љуштење стрњишта а неки чекају јесен за основну обраду. На нашим теренима пострни усеви се гаје на малим површинама, они нам могу донети одличну зараду, са једне површине у току године бар 1,5 пута више.

Недовољна количина падаваина нам представља проблем, уколико у наредним данима падне довољна количина падавина можемо са успехом гајити крмно биље од којег може да се добије велика количина сточне хране која се употребљава као зелена маса или за припрему силаже. Поред овог као пострни усев може да се гаји разно поврће, али и друге ратарске културе, код нас најчешће кукуруз (кратке вегетације). На овај начин се рационално искоришћавају пољопривредне површине које након жетве остају без покривача. Такво земљиште брже губи влагу, брзо се суши, такво суво земљиште тешко се припрема за наредну сетву. Земљиште без усева се брзо закоровљава што представља велики проблем, коровска вегетација је често станиште и преносник разних болести и штеточина што представља проблем за суседне усеве. Све ово упућује да је много боље имати усев на парцелама током целе вегетације, а постна сетва то омогућује. За успешну пострну сетву потреби су одређени предуслови. То су одговарајућа количина падавина, сума температура и број дана. У нашим агроеклолошким условима ограничавајући фактор јесу падавине, којих је у овом периоду мало и недовољно за добро ницање и раст и развиће биљака. Због тога у нашим агроеклолошким условима ова производња се не може замислити без наводњавања. На жалост код нас су капацитети за наводњавање још мали и недовољни, али последњих година им се поклања све већа пажња. Држава кроз субвенције помаже куповину опреме за наводњавање. Питање је да ли су произвођачи и у ком проценту, који имају опрему за наводњавање започели да спроводе пострну сетву и да са исте површине убирају две жетве.

Ипак, и поред потешкоћа, ако се одмах након жетве одради основна обрада и квалитетна припрема и сетва (што пре, да се што мање влаге изгуби), а уз мало среће са падавинама у том периоду, могуће је и у условима без наводњавања постићи значајне резултате. У овим условима потребно је пострни усев планирати унапред, први усев гајити оне биљне врсте које се врло рано скидају са парцеле, да би се и сетва пострних усева обавила што раније када су агроеклолошки услови још увек релативно повољни за сетву. Тада је успех ове производње извеснији и позитиван.

Избор врсте и хибрида је јако битан, кратке вегетације, да би у условима мањег броја дана стигли на време у јесен за жетву, односно за бербу. Код кукуруза су погодни хибриди из групе зрења ФАО 200 и ФАО300, или почетак ФАО 400. Поред кукуруза као добри постни усеви показали су се просо, затим хељда, неке крмне смеше као нпр. смеша кукурза и крмног грашка, или грахорице и тритикалеа и тд. Осим ратарских усева као накнадни усеви могу да се гаје и повртарске културе као што су купус, карфиол, паприка, пасуљ краће вегетације, боранија, грашак и тд.

Међутим код повртарске производње наводњавање је неопходно. У овом периоду одређене штеточине и болести више нису актуелни јер су им прве генерације већ прошле, па је на овај начин могућа производња са мањом употребом заштитних средстава, што је еколошки прихватљивије, а и економски исплативије. Закључак: пострна сетва је исплатива, са више аспеката, еколошки је прихватљива са становишта чувања влаге, повећања зелене масе, мање употребе пестицида, а исплатива је и са економског аспекта јер се обезбеђују две жетве у току једне године по јединици површине.

Саветодавац за повртарство
Дипл.инж. Драган Мијушковић

РАСАЂИВАЊЕ КАСНОГ КУПУСА

Касни купус се расађује када расад има пет-шест добро развијених сталних листова. Пред расађивање и чупање, расад треба добро залити дан раније, јер се биљке добро обезбеђене водом брзо опорављају и укоренавају. Пре расађивања расад треба пробирати. Одбацују се биљке са оштећеним теменим пупољком-будуће главице, као и слабе и болесне биљке. Приликом чупања обратити пажњу да се не оштете жиле, односно да се сачува већи део жилица кореновог система, што је услов за боље примање. Није добро истовремено чупати, па расађивати купус. Најбоље је расад дан раније начупати, а други дан расађивати, чиме се постиже већи ефекат у примању.

Биљке се саде дубље него у леји, односно све до котиледона. Земља око жила корена треба да се добро сабије, да не буде ваздуха око њега, јер може доћи до пропадања биљака, а расађује се на растојању у реду 40-60 cm и 60-70 cm између редова, што зависи од сорте и крупноће главице.

Оптимални рок за садњу касног купуса је од 20. јуна до 20. јула. Углавном је најбоље садити у првој и другој декади јула. После 20. јула расађивање је критично, пошто је ограничавајући фактор у производњи касног купуса дневна температура током октобра и новембра.

Дан два после расађивања почиње обнављање кореновог система што најчешће траје око 10 дана. У ово време треба попунити празна места на парцели, настала услед пропадања расада или његовог оштећења.

Заливање пасађених биљака врши се одмах након расађивања. У овом периоду не треба се ослањати на појаву природне кише, чиме се често губи изванредан број дана у развоју који се касније не могу надокнадити. Добро обезбеђене биљке водом брзо се опорављају и укоренавају. Критичан период за заливање је расађивање, образовање асимилационе површине- лишћа и завијања главица. Доња граница оптималне влажности за касни купус од почетка формирања главица износи 80% ПВК, а формирања главица 70% ПВК. Уколико високе температуре прати слабо заливање формирају се ситније биљке са пуно листова розете и дужим кочаном. Ако су дневне температуре високе а купусу дајемо превише воде, формирају се велике биљке са пуно лисне розете и са растреситом главицом. Ако су дневне температуре изнад 35°C раст купуса се успорава или чак престаје. Да би се спречила појава корова и полорице у току вегетације земљиште треба окопавати и међуредно култивирати док биљке не затворе редове. Ове мере неге се обично изводе два дана после сваког заливања. Разбијање покорице веома је значајно, аерација површинског слоја, одржавање влаге и механичко уништавање корова. Међуредна обрада треба да буде у површинском слоју да се корен купуса, који иде више у ширину него у дубину, не би оштетио. Пре одређивања ђубрења потребно је знати стање хранива у земљишту и рН земљишта. Купус износи из земљишта велике количине хранивих материја и одликује се нарочито великим захтевима према азоту и калијуму. Уношење азота јако повећава принос, али је при том веома значајан међусобни однос Н:П:К. Ако се преобилно ђубри азотом главица остаје растресита, мека и шупља, а тржишна вредност таквих главица је мала. С повећањем количине калијумових ђубрива повећава се чврстоћа главице, а недовољна количина калијума у односу на азот изазива неугодан мирис код кувања таквог купуса.

У јесен при основној обради земљишта, препоручује се формулације НПК ђубрива у формулацији 10:20:30 у количини 300-400 кг/ха. У пролеће приликом припреме земљишта пред садњу може се дати 300-400 кг/ха 16:16:16. Прво прихрањивање се изводи одмах након садње, након примања биљака са КАН-ом у количини 100-200 кг/ха а потребно је пре завијања главица извршити и друга прихрањивања комплексним ђубривима 10:20:30 у количини 200 кг/ха.

Саветодавац за повртарство
Дипл.инж. Мира Миљковић

ВОЂАРСТВО-ВИНОГРАДАРСТВО

РАДОВИ У ВИНОГРАДУ

Најважнији радови које треба да се обаве у засадима винове лозе су обрада земљишта, заштита од болести и штеточина и зелена резидба.

Од мере зелене резидбе је најзначајније лачење ластара. Лачење је основна и најважнија мера зелене резидбе, помоћу које се одређује и нормира укупан број

ластара и број родних ластара, а самим ти и број цвасти и гроздова на чокоту. Помоћу лачења се може извршити највећа корекција основне резидбе и значајно утицати на висину приноса и квалитет грожђа.

Лачење се обавља у фази интензивног растења зелених ластара, када они достигну око 20 см. дужине. У појединим микродепресијама, где се често јављају позни пролећни мразеви, лачење се обавља касније.

При лачењу се пре свега уклањају неродни ластари са главе чокота, вертикалног стабла и кракова чокота. На косим или хоризонталним крацима чокота често долази до развоја већег броја јаловака у родним чворовима. Због тога се они морају уклонити. При томе се води рачуна да се на чокоту оставе они јаловаци који треба да послуже за обнову деформисаног крака или осушеног и издуженог родног чвора. На кондирима и луковима се оклањају суочице, као и понеки родни основни ластар ако је склоп зелене масе веома густ. При лачењу се обавезно уклањају изданци који су се развили из подлоге.

Правовремено и правилно изведено лачење значајно утиче на физиолошке процесе код винове лозе. Након уклањања сувишних ластара се остварује бољи пораст основних ластара и развој гроздова на њима. Мења се фитоклима чокота и значајно се утиче на продуктивност фотосинтезе. Регулише се висина приноса и квалитет грожђа, што је од посебног значаја код стоних сорти. Смањује се утрушак средстава за заштиту винове лозе. У годинама када се због измрзавања окаца развија мали број основних ластара, лачење се не обавља.

Након лачења следећа мера је заламање врхова ластара. Заламање се обавља на висину од 10-15 см изнад последње жице на шпалиру, стим што се води рачуна да се остави довољна дужина ластара за наредну годину. Прилоком заламања углавном се и поједини заперци прекраћују а поједини уклањају како гроздови не би били превише у засени.

Такође треба обављати и обраду засада у зависности од узгојног облика (фрезом, тањирачком) а најбоља обрада је подривачима на дубину до 10 см. Код засада чије је међуредно растојање затрављено потребно је извршити кошење, а у реду третирати хербицидима или фрезом пипалицом обављати обраду.

Водити рачуна о појави болести и штеточина и консултовати се са службом за заштиту биља ПССС Јагодина.

Саветодавац за воћарство и виноградарство
Дипл.инж. Дејан Јоцић

АМБАЛАЖА ЗА ПАКОВАЊЕ И ЧУВАЊЕ ВОЋА

Дрвена амбалажа

Дрво као материјал има широку примену у паковању и складиштењу воћа. Предност амбалаже од дрвета је превасходно цена, а мане су што упија течност и није расклопива. Важно је да оваква амбалажа буде од лаког дрвета како би се смањили трошкови транспорта и олакшало манипулисање. Дрвена амбалажа приликом извоза захтева фитосанитарни сертификат и подлеже директиви 2004/102/ЕЦ (ова директива не односи се на дрво дебљине 6 милиметара или мање; дрвени материјал за израду паковања који је у потпуности произведен од дрвета произведеног уз употребу лепка, топлоте и притиска (плоча иверица, ОСБ плоча и фурнир); дрвени материјал који се користи у трговини унутар ЕУ.

Амбалажа од картона

Картон од кога се израђује амбалажа за паковање и чување воћа мора бити довољно чврст, а пожељно је и водоотпоран, како не би дошло до оштећења производа. Водоотпорност се може постићи на више начина: импрегнацијом воском, уградњом водоотпорног слоја папира у површински слој, употребом водоотпорног лепка, накнадним оплемењивањем површине водоотпорним восковима, употребом разних смола, оплемењивањем пластичним масама, лаковима и другим синтетичким премазима. Зависно од типа картона и врсте воћа кутије треба да су перфориране да би кроз отворе ваздух нормално струјао.

Амбалажа од пластике

Пластичне бокс палете пружају могућност једноставног слагања и складиштења производа. За дистрибуцију и чување воћа користе се и мрежасте вреће и врећице од пластичних влакана и кесе од полиетилена различитих димензија.

Амбалажа од текстилних влакана

Оваква амбалажа се користи за паковање и чување језграстог воћа јер због природе материјала омогућава добро снабдевање свежим ваздухом.

Саветодавац за воћарство и виноградарство
Дипл.инж. Игор Андрејић

ЗАШТИТА БИЉА

ЗАШТИТА ЈАБУЧАСТИХ ВОЋНИХ ВРСТА

У наредном периоду је потребно наставити за заштитом јабуке и крушке од проузроковача чађаве пегавости листова и краставости *Venturia inaequalis* и *Venturia pirina*. У јуну месецу је завршен период примарних зараза. У засадима где има присуства симптома болести (пегавости на листу и краставости на плоду) може доћи до остварења секундарних инфекција. Превентивну заштиту од секундарних инфекција потребно је обавити пре кишног периода применом превентивних фунгицида: Mankogal, Dithane(mankozeб)-0,25-0,3% , Captan, Merpan (a.m.kaptan)-0,2-0,3% %, Delan((a.m.ditianon)-0,07%. У засадима јабуке где је примећено јаче присуство симптома потребно је користити и системичне фунгициде: Score(a.m.difenokonazol) -0,015%, Sekvenca -0,13 l/ha , Stroby-0,02%. Ови фунгициди делују и на проузроковаче пепелнице јабуке. Ако има појаве белих младара у воћњацима (јача је појава на сорти Ајдаред), потребно је прво их механички одстранити па после обавити третман.

У засадима је примећено присуство проузроковача бактериозне палежи јабучастог воћа-*Erwinia amylovora* посебно на дуњама. До инфекције је дошло услед великих количина падавина. Симптоми су у виду палежи листова, младари су у облику пастирског штапа, листови не опадају, него остају на гранама. Такве заражене ластаре је потребно механички одстранити, одстранити и део здравог ткива 20-30 цм. Приликом сваког реза потребно је обавити дезинфекцију алата 96% алкохолом. После механичког одстрањивања потребно је обавити третман

применом бакарних препарата на бази а.м.бакар-хидроксида-Fungohem, Blauvit у мањој концентрацији 0,05%, бакар-оксихлорида – Cuprozin -0,05% и у комбинацији са препаратима на бази а.м.фосетил-алуминиума-Alliet flach 0,2%.

Јабука, крушка и дуња у овом периоду треба да буде заштићена од јабучног смотавца применом инсектицида Coragen-0,02% (а.м.хлорантранилпрол), Avaunt 0,5l/ha (индоксикарб), Harpun, Lascar (пирокросифен) -0,1% на почетку пиљења гусеница, пре убушивања у плод. Ако у засадима има јачи напад ваши потребно обавити третман применом неког од инсектицида :Pyrinex (хлорпирифос) - 0,2%,Actara (тиаметаксам) - 0,02 %, Afinex, Volley, Tonus (ацетамиприд) - 0,025%. Могућа је појава гриња , црвеног и белог паучинара . Сузбијање се може извршити применом акарицида: Borneo (а.м.етоксазол) - 0,375 - 0,625 l/ha , Envidor (спиродиклофен) -0,4-0,6 l/ha.

У засадима крушке потребно је наставити заштиту крушке од крушкине буве. Крушкина бува је најзначајнија штеточина крушке и може да смањи квалитет плодова . Одрасле јединке полажу најчешће јаја дуж главног нерва листа. Пиле се ларве које насељавају врхове младара, лишће, цветне дршке, плодове. Ларве се хране биљним соковима. Има пет ларвених стадијума. Развој ларви траје од 20-25 дана у зависности од температуре. Ларве луче медну росу на коју се могу населити гљиве чађавице и може се десити да ластари буду са чађавицама када је јак напад штеточине као и на плодовима што умањује њихову тржишну вредност. Визуелним прегледом засада крушака смо установили да је ове године крушкина бува у мањој бројности у односу на прошлу годину па је лакше спровести заштиту.

Заштита се обавља када се утврди критичан број испиљених ларви , препорука је и за третман против одраслих инсеката. Могу се користити инсектициди:

-Abastate (a.m.abamektrin-0,1% ,+ 1% Nufilm ili mineralno ulje ,Silwet) - у време појаве ларви ; Apache(a.m.klotianidin) -0,35% - Movento(a.m.spirotetramat) - 0,15%, Harpun, Lascar (a.m.piriproksifen) -0,1% - на почетку пиљења ларви уз обавезан додаток оквашивача Silwet ако има присуства медне росе. За сузбијање одраслих применити Tonus (acetamiprid) -0,025%, Fobos, Talstar, Bifenicus - 0,05% заједно са ларвицидима. Препорука је да се обави зелена резидба (одсрањивање вршних ластара) где се налази и највећи број ларви. Да би ефекат третирања био бољи потребно је приликом третирања неопходно је употребити 1000 л воде по хектару.

Пре употребе препарата обавезно је прочитати упутство за употребу ,придржавати се свих напомена у упутству (препоручених концентрација , каренце, радне каренце).Такође је потребно применити све мере заштите радника приликом припреме раствора, третирања, поступити са празном амбалажом на прописан начин (испрати амбалажу три пута, исцедак вратити у резервоар прскалице ,спаковати испрану амбалажу у пластичне кесе и одложити).

Саветодавац за заштиту биља
Дипл.инж. Љиљана Јеремић

ПЛАМЕЊАЧА КРАСТАВЦА

Пламењача краставца је економски најзначајнији патоген краставца чији је проузроковач фитопатогена гљива (*Pseudoperonospora cubensis* која потиче из топлијих крајева тако да је њена појава везана за високе температуре и у нашим условима углавном се јавља током јуна месеца и бактериозна пламењача краставца-угласта пегавост лишћа краставаца коју проузрокује бактерија *Pseudomonas syringae* pv. *Lachrymans*. Почетни симптоми пламењаче коју проузрокује гљива уочавају се у виду крупних угластих пега, оивчених лисном нерватуром, жуте боје. Цео лист постаје крт, ломљив брзо се суши и изумире. Симптоми се испољавају најчешће на лишћу старом 5-15 дана у виду шаренила лишћа. Долази до развоја карактеристичних симптома крупних угластих пега оивчених лисном нерватуром. Лишће постаје крто и ломљиво и брзо се суши и изумире. Плодови на зараженим биљкама су лошег квалитета Угласта пегавост листа краставца (*Pseudomonas syringae* pv. *lachrymans*)је болест на коју је краставац осетљив у време формирања вреже, па је неопходно у тој фази применити фунгицид на бази бакра. Водити рачуна да не дође до фитотоксичних појава зато препоручујемо фунгициде који у свом саставу имају више активних материја од којих је једна на бази бакра. Ова два патогена проузрокују различите симптоме на листовима краставца и то први на наличју листа формира мицелију са репродуктивним органимау условима влажног времена, док код друге изостаје мицелија и пеге су полигоналног облика са карактеристичним бактериозним просветљавањем у оквиру пега-прозрачне и уљасте, а касније се суше и постају мрке. Овај патоген се преноси семеном. Значајан број фунгицида је намењен заштити краставца од пламењаче :

- Aliette 80WP u koncentraciji 0,25-0,37%, Aliette flash-0,25-0,35%,
- Ridomil MZ u dozi 2,5 kg po ha, Acrobat MZ -2,5 kg po ha,
- Curzate M-3 kg po ha, Quadris 1 l po ha.

Саветодавац за заштиту биља
Дипл.инж. Ружица Ђукић

Поштовани пољопривредни произвођачи, уколико желите да купите или продате одређене пољопривредне производе (воће, поврће, житарице или живу стоку) посетите сајт Агропонуа или нам се обратите лично у просторије ПССС Јагодина ДОО, Капетана Коче 21.

<http://www.agroponuda.com/>

Cene žive stoke - stočne pijace u Srbiji za period 26.06.-02.07.2017. godine

Jedinica mere dim./kg	Težina/uzrast	Rasa	Centralna Srbija										Vojvodina					Dominantna cena-Srbija			
			Beograd	Cacak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Nis	Pirott	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zalcar	Kikinda	Novi Sad	Pancevo	Sombor		S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin
Blou	>500kg	SM				240															
Dvise	sve težine	sve rase	200		150	130									290	300	280				280
Jagnjad	sve težine	sve rase	280	250	260	260	280	320		300	280	280					220				220
Jarad	sve težine	sve rase	240	170	180	150	230	220				220									
Junad	350-480kg	sve rase							240					220	240						240
Junad	>480kg	sve rase																			
Koze	sve težine	sve rase	130		120		150			150	150										150
Krave za klanje	sve težine	SM				150															150
Krmače za klanje	>130kg	sve rase		160	110	100	120										115				150
Ovca	sve težine	sve rase	150	150	120	120	160	150		150	150	150			120	120					150
Prasad	16-25kg	sve rase	240	230	210	130	270	260	320	300	220	230	250		280	300	250				
Prasad	<=15kg	sve rase	250	240			300		320	300	220	280		300	300						300
Telad	80-160kg	HF	350																		
Telad	80-160kg	SM				350			360	290	380										
Tovljenik	80-120kg	sve rase	200	180	150	160	160		180	170	100			180	180	180					180
Tovljenik	>120kg	sve rase	180	130	120				170	190	80			160	170						170
Štetad	sve težine	sve rase	200							200	200										200

Strana 3

